

Energieffektiva byggnader

- en satsning på teknik och FoU i sydost

Energi i byggnader utgör idag 40 % av den totala energianvändningen i Sverige. Därför är kunskap om byggnaders energianvändning ett viktigt verktyg för att påverka miljön och klimatet. Kunskapen är en konkurrensfaktor och en viktig del i den regionala utvecklingen.

Småland och Blekinge har profilerat sig som föregångare på energiområdet och har ett aktivt arbete inom framförallt tre sektorer:

BIOENERGI

Växjö

VINDKRAFT

Kalmar

ENERGIEFFEKTIVA BYGGNADER & PRODUKTER

Småland och Blekinge

Sedan mitten av 1990-talet har det satsats stort på bioenergi i Växjö. Med Bioenergigruppen i Växjö AB som nav har en bioenergiavdelning utvecklats vid Växjö Universitet. Regionförbundet Kalmar leder ett nätverk för vindkraft och har även fått en roll som nationell samordnare.

I Småland finns det flera exempel på energieffektiva byggnader. Framgångsrika projekt med passivhus finns i Värnamo och Växjö, men också exempel där trä används som bas och stomme i byggnader. Satsningen har i första hand skett i nybyggnation men det finns ett ännu större behov av energieffektivisering vid ombyggnad av befintlig bebyggelse.

VISION

Vi ser stora möjligheter att ytterligare utveckla arbetet med energieffektiva byggnader i regionen genom en gemensam satsning byggd på "Triple Helix-modellen" med deltagande från offentliga aktörer, universitet och företag.

UNIVERSITET

FÖRETAG

ENERGIEFFEKTIVA
BYGGNADER

OFFENTLIGA
AKTÖRER

Visionen är att Sydostregionen ska vara ett centrum för energieffektiva byggnader för att

- utveckla regionen konkurrensmässigt
- skapa en stark enhet för FoU inom energieffektiva byggnader vid Växjö Universitet och forma en grupp med forskare och lärare som leder utbildning och forskning inom området. Prioriterat område är särskilt energieffektiva ombyggnader

REGIONALA FÖRUTSÄTTNINGAR

I regionen finns flera byggföretag och tillverkare av installationsutrustning som är ledande i landet inom bland annat värmeåtervinning, värmepumpar, pumpar och belysning. Flera kommuner, företag och Energikontor Sydost har en aktiv roll i för att bygga upp kunskapen om energieffektiva byggnader allmänt och konkret i flera byggprojekt.

- se byggnaden som ett system med integration av byggnad och installationer såväl som brukarkunskap och beteende
- studera byggnaders och byggnationers totala påverkan (energiförbrukning, materialval etc) ur ett klimat- och hållbarhetsperspektiv. Använda livscykelkostnad för styrning.

MÅL

Målen kan vara att

- ha etablerat ett nätverk/företag för att utveckla frågan och format en organisation under 2008/2009
- ha skapat förutsättningar för att långsiktigt tekniskt och ekonomiskt stödja en professur och ett forskarlag vid Växjö Universitet under 2008/2009
- ha etablerat ett antal projekt inom energieffektiva byggnader under 2009 med särskild inriktning på ombyggnader
- vara ett etablerat centrum regionalt, nationellt och internationellt för energieffektivt byggande under 2009 och framåt.
- stödja företag verksamma som beställare, konsulter, leverantörer och entreprenörer med kunskapsuppbyggnad och framtida personalförsörjning.

METOD

En modell för arbetet kan vara den som framgångsrikt använts inom bioenergiområdet. Intresserade aktörer kan

- forma ett bolag av aktörer som idémässigt, arbetsmässigt och ekonomiskt stödjer uppbyggnad och drift av verksamheten
- teckna ett långsiktigt avtal på minst fem år där tekniska och ekonomiska garantier ges för verksamheten under hela perioden
- bilda en teknisk kommitté för prioritering och samordning olika utvecklingsområden
- avsätta en person som "anställs" som samordnare av verksamheten med uppgift att driva utvecklingsfrågor, sköta administration, söka projektmedel och svara för kontakter med de olika aktörerna
- etablera verksamheten vid Växjö Universitet genom att rekrytera en professor och ett team för FoU samt utbildning.

EKONOMI & ORGANISATION

Formerna för samarbetet kan vara en förening med intresserade offentliga och privata aktörer som medlemmar. Föreningen äger i sin tur ett bolag där verksamheten drivs enligt målen ovan. Vi tror att det behövs en stabil period på fem år för att bygga upp verksamheten med FoU, undervisning och drift av olika projekt. Storleken på de ekonomiska medel som behövs är runt 4-5 mkr från alla aktörer och universitet. För att säkerställa detta kommer en affärsplan, en budget och ett ömsesidigt konsortialavtal att utarbetas.

EU-projektet SESAC
bygger hållbara städer

Med hjälp av EU-projektet SESAC, Sustainable Energy Systems in Advanced Cities, byggs hållbara energisystem i Växjö, Delft i Nederländerna och Grenoble i Frankrike. Hållbara städer blir verklighet genom en ökad användning av förnybar energi och en effektiv energianvändning. Projektet ska se till att alla aktörer, från beslut till genomförande, gör rätt saker vid rätt tidpunkt. I Växjö ska projektet:

- Leda till att den fossila energianvändningen i deltagande områden minskar med 75 procent jämfört med om husen värmts upp med olja
- Se till att energianvändningen i de energieffektiva husen är 37 procent lägre än vad svenska byggregler (BFS 1993:57) kräver
- Öka produktionen av förnybar energi med 15 000 MWh/år.

Bland resultaten märks energibesparingar, bättre styrning och planering, byggande av energieffektiva hus och anläggningar med förnybar energi.

SESAC ingår i sjätte ramprogrammet för forskning och utveckling och är en del av EU-kommissionens initiativ, Concerto. Projektet pågår 2005-2010 och budgeten är på ca 240 miljoner svenska kronor. Sammanlagt deltar 19 partners. För mer information se www.concerto-sesac.eu, www.concertoplus.se och www.vaxjo.se/miljo.

FÖR MER INFORMATION KONTAKTA

Hans Gulliksson, Energikontor Sydost, 0470-72 33 21
Anders Olsson, Växjö universitet, 0470-70 89 85

